

Partnerskab om Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Mål og motivation

Baggrund

Den centrale del af Limfjorden har det stadig skidt natur- og miljømæssigt.

Derfor fastlægger udkastet til vandområdeplaner også en meget stor indsats for at fjerne tilledninger af primært kvælstof fra oplandet. Indsatskravet er så stort, at endemålet for kvælstoftilførslerne til de centrale dele af Limfjorden ("*N-målbekæmpelsen*") forudsætter kvælstofkoncentrationer i vandløbene tæt på det, der ses i naturoplande.

Man kan konkludere, at vandområdeplanerne i den foreliggende form kan bringe os i mål med "god økologisk tilstand" for Limfjorden centrale del, - men at det vil have dramatiske konsekvenser for landbruget i oplandet.

Der er imidlertid også et stigende og bredt forankret lokalt ønske om at få en ren fjord! En fjord, der som et attraktivt naturområde med høj biodiversitet, kan være udgangspunkt for friluftsliv og natur-og rekreative interesser.

Mål

Det er baggrunden for, at Limfjordsrådet sammen med de 10 oplandskommuner (Silkeborg, Ikast- Brande, Herning, Holstebro, Mariagerfjord, Randers, Rebild, Skive, Vesthimmerland og Viborg) og med inddragelse af de relevante interessenter nu i flere år har arbejdet med en række initiativer i, og i oplandet til, den centrale del af Limfjorden. Initiativer, der skal forbedre natur og miljøforhold i fjorden og også i flere tilfælde indgår som en del af kommunernes arbejde med den grønne omstilling.

Derfor er det overordnede mål med dannelsen af et kystvandråd for den centrale del Limfjorden at:

- Skabe grundlag for en lokal forankring, implementering og prioritering af virkemidler ved realiseringen af den statslige vandområdeplan for den centrale del af Limfjorden
- Fortsætte og forstærke grundlaget for en bred forankret lokal og kommunal indsats for en bedre natur- og miljøtilstand i den centrale del af Limfjorden
- Bidrage til den samlede grønne omstilling i oplandet

Arbejdet med blandt andet Limfjordsrådets Masterplan og erfaringer fra Viborg Kommunes arbejde med Nørreådalens fremtid og Skive Kommunes arbejde med en række miljø- og klimaprojekter i oplandet til Skive Fjord og Lovns Bredning har vist os, at samarbejde på tværs, lokal inddragelse og

dialog kombineret med en neutral faglig forankring ikke alene øger succesraten med realisering af konkrete projekter, men også øger realiseringstempoet.

Organisering af kystvandrådets arbejde

De 10 oplandskommuner har sammen med Limfjordsrådet besluttet at opfordre organisationer til at medvirke til nedsættelse af og til at deltage i et kystvandråd for Limfjordens centrale del. Ved Limfjordens centrale del forstås vandområdeplanernes delområde 157: Bjørnsholm Bugt, Riisgårde Bredning, Lovns Bredning og Skive Fjord og delområde 158: Hjarbæk Fjord.

Der er aftalt nedenstående overordnede organisering af arbejdet:

- **Ansøger:** Viborg Kommune ansøger på vegne af de øvrige kommuner og Limfjordsrådet
- **Politisk styregruppe:** Limfjordsrådet er politisk styregruppe for kystvandrådet
- **Projektledelse:** Limfjordsrådets sekretariat har projektledelsen
- **Kystvandrådets sekretariat:** Der etableres et fælles projektsekretariat bestående af Viborg Kommune og Limfjordsrådets sekretariat
- **Teknisk arbejdsgruppe:** Til sekretariatet knyttes en teknisk arbejdsgruppe med repræsentanter for de berørte kommuner, tilknyttede vidensinstitutioner og repræsentanter udpeget af kystvandrådet

Limfjordsrådet

Limfjordsrådet har det politiske ansvar for gennemførelse af kystvandrådets opgaver.

Kystvandrådet

Viborg Kommune og Limfjordsrådet indbyder på vegne af de ti kommuner interessenter til at deltage i et lokalt partnerskab om et kystvandråd.

Kystvandrådets sekretariat sammensætter i samråd med Limfjordsrådets formandskab kystvandrådet. Sammensætningen sker på baggrund af de indkomne interessetilkendegivelser og opfordringer til at nedsætte et kystvandråd og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning for sammensætningen.

Kystvandrådet har fået følgende sammensætning:

Deltager	Bekræftelse på at kunne deltage i hele projektperioden
Forsyningselskab i oplandet	X
Dansk Akvakultur	X
Agri Nord	X
Landboforeningen Midtjylland	X
Fjordland	X
Foreningen Muslingeerhvervet	X
Dansk Skovforening	X
Danske Vandløb	X
Danmarks Naturfredningsforening	X
Dansk Ornitologisk Forening	X
Danmarks Jægerforbund	X
Limfjordens Sejlsport	X

Fjordklyngen	X
Limfjordssammenslutningen	X
Klimafonden Skive	X
LAG Skive-Viborg	X
Hjarbæk Sjægtelaug	X
Friluftsrådet Limfjordsyd	X
Danmarks Sportsfiskerforbund	x

Projektejer

Viborg Kommune

Kystvandrådets sekretariat

Kystvandrådets sekretariat har det administrative ansvar i forhold til nedsættelsen af kystvandrådet og ansøgningsprocessen til Miljøstyrelsen, og er ansvarlige for gennemførelse af projektet samt varetager sekretariatsbetjeningen af kystvandrådet.

Sekretariatet bemannes med en projektleder fra Limfjordsrådets sekretariat og projektmedarbejdere fra Viborg Kommune og Limfjordsrådets sekretariat.

Teknisk arbejdsgruppe

Kystvandrådets sekretariat nedsætter en teknisk arbejdsgruppe bestående af:

- Kystvandrådets sekretariat (3 stk.)
- Centrale personer/projektledere fra de involverede vidensinstitutioner (3 stk.)
- Kommunale teknikere (3 stk.)
- Teknikere indstillet af kystvandrådets medlemmer (4 stk.). Det forudsættes at mindst ét medlem repræsenterer jordbrugserhverv

Det er en forudsætning, at deltagende kommunale teknikere og teknikere indstillet af kystvandrådets medlemmer har betydelig indsigt i fagområder relevante for teknikergruppens opgaver.

Plan for udførelse

Opgaveudførelse

Kystvandrådets sekretariat

Sekretariatet skal:

- Med udgangspunkt i Limfjordsrådets beslutning udarbejdes oplæg til politisk behandling i de enkelte kommuner i forhold til kystvandrådets nedsættelse og arbejde
- Lede møderne i kystvandrådet
- Lede møderne i den tekniske arbejdsgruppe
- Sikre at udarbejdede forslag, som indeholder en indsatsplan for mulig målopfyldelse, der som minimum indeholder:
 - En beskrivelse af individuelle virkemidler og indsatser i indsatsprogrammet, og argumentation for valg af disse med henvisning til dokumentation for effekter, og vurdering i forhold til målopfyldelse i kystvandet.
 - En redegørelse for, hvorvidt der findes finansieringskilder eller der vurderes behov for justeringer af eksisterende tilskudsordninger, og forslag til finansieringskilder, som

understøtter de valgte virkemidler. Det kan enten være igennem tilskudsordninger hos Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen eller via andre alternative veje.

- En tabel med scenariets forslag til virkemidler, sammen med deres placering (på ID15 oplandsniveau, hvis virkemidlet er landbaseret), den forventede effekt på næringsstofbelastningen fra N og P, målt i ton.
- Udarbejde og sende en evaluering af projektet, heriblandt kystvandrådets arbejdsproces og evt. andre relevante bidrag til brug for det videre arbejde med lokal inddragelse.
- Ved tilrettelæggelsen af arbejdet sikre, at kystvandrådene inddrages i arbejdet og diskussionen af de leverancer, som sendes til Miljøstyrelsen
- Udarbejde oplæg til politisk behandling i Limfjordsrådet (VOS) og kommunalbestyrelserne af kystvandrådets rådgivning om de leverancer, som sendes til Miljøstyrelsen, herunder bl.a. valg af scenarier for indsatsplan inkl. restindsatsbehov

Kystvandråd

Kystvandrådet har overordnet følgende opgaver:

- Indstille 4 teknikere som kystvandrådets repræsentanter i den tekniske arbejdsgruppe (se afsnit "Teknisk arbejdsgruppe")
- Tilvejebringe lokal forankret viden af relevans for løsningen af kystvandrådets opgaver
- Rådgive Limfjordsrådet og kommunalbestyrelserne om de leverancer, som sendes til Miljøstyrelsen, herunder bl.a. valg af scenarier for indsatsplan inkl. restindsatsbehov

Teknisk arbejdsgruppe

Den tekniske arbejdsgruppe har følgende opgaver:

1. Indgå i definition og rammesætning af vidensinstitutioner og konsulents opgaver
2. Efter behov indgå i løbende drøftelser med de tilknyttede vidensinstitutioner
3. Udarbejde teknisk/faglige oplæg og analyser, der belyser:
 - a. Kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse (presfaktorer), og sikre at de bagvedliggende analyser er fagligt veldokumenterede
 - b. Identificerer indsatsbehovet/restindsatsbehovet i kystvandet. Er opgjort i bilag til vandområdeplanerne.
 - c. Valg af virkemidler til at løfte indsatsbehovet i kystvandet. Sikre at der er forskningsmæssigt dokumenteret effekt for de foreslåede virkemidler
 - d. Prioritere, fordele og evt. placere virkemidler, så implementeringen af virkemidlerne sikrer målopfyldelse. Sikrer at fordeling og placering af virkemidlerne er fagligt veldokumenteret.
4. På basis af pkt. 3 udarbejde minimum to scenarier for indsatsplan inkl. restindsatsbehov til kystvandrådet. Scenarierne skal indeholde en beskrivelse af de enkelte scenariers konsekvenser
5. Fagligt validere og indarbejde lokal forankret viden af relevans for ovenstående punkter.

Teknikergruppen kan efter behov i forhold til løsningen af gruppens opgaver nedsætte arbejdsgrupper med fokus på eksempelvis: opland; slusedrift, saltholdighed mv.; marine virkemidler. Der kan i denne og anden sammenhæng i relevant omfang indhentes yderligere ekspertbistand fra eksempelvis Seges og/eller Miljøstyrelsen.

Det vil desuden være muligt være muligt efter behov at indkalde lokalt forankret viden fra f.eks. oplandskonsulenter og Naturstyrelsen.

Tidsplan

Projektperioden begynder den 1. februar 2023 og afsluttes den 31. december 2023.

Kystvandrådet nedsættes senest 1. marts 2023.

Bidrag vedr. et alternativt indsatsprogram sendes til vurdering i Miljøstyrelsen med henblik på evt. indarbejdelse i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, senest den 1. november 2023

Den samlede analyse og evaluering af projektet sendes til Miljøstyrelsen senest den 31. december 2023.

Formidling af kystvandrådets arbejde

Der oprettes en hjemmeside hvor kystvandets arbejde kan følges i form af dagsordner, referater og mødemateriale mm.

Hjemmeside: [Kystvandråd - den centrale del af Limfjorden - Viborg Kommune](#)

Økonomi

Miljøstyrelsen har givet tilsagn på 3.998.000 kr.

Forankring og implementering af indsatsplanen

Limfjordsrådet og Kystvandrådets kommuner samarbejder regionalt, nationalt og internationalt på tværs af offentlige og private virksomheder, organisationer og myndigheder. Særligt søges samarbejde med institutioner med rod i Limfjordsregionen og ikke mindst de kommunale forsyningsselskaber.

Det er vores erfaring at samarbejde på tværs, lokal inddragelse og dialog kombineret med en neutral faglig forankring ikke alene øger succesraten med realisering af konkrete projekter, men også øger realiseringstempoet.

Derfor udarbejdes der ved afslutningen af kystvandrådets arbejde et oplæg til model for en videreførelse af partnerskabet. Den konkrete model herfor kan detaljeres både geografisk og organisatorisk på baggrund af de erfaringer, der nu gøres med kystvandrådet, men modellen skal tage udgangspunkt i at gennemførelsen af vandområdeplanernes indsatsplan for konkrete delområder forankres i et lokalt partnerskab for de pågældende vandområder.